

ROLEX

M

MICHELSEN

ÚRSMÍÐIR SÍÐAN 1909

Laugavegur 15 - 101 Reykjavík - 511 1900 - www.sviss.is

MARKAÐURINN

10 ára Svansmerking
GUDJÓNÓ
VISTVÆN PRENTSMÍÐJA
Sími 511 1234 • www.gudjono.is

Miðvikudagur 5. maí 2009 – 5. tölublað – 6. árgangur

Veffang: visir.is – Sími: 512 5000 **visir**

Joseph Stiglitz:
Ekki tími fyrir viðskiptastríð

6

Rannsóknarskýrsla Alþingis:
Hvað getur viðskiptalífið lært af skýrslunni?

Yfir Heiðina með Óla Kristjáni:
Á tvö hundruð hestafla tryllitæki

10

Pláss fyrir fjórða matið

Framkvæmdastjórn Evrópusambandsins (ESB) á að skoða stofnun nýs matsfyrirtækis sem mun meta lánshæfi ríkja og fyrirtækja innan ESB. Þetta segir Michel Barnier, sem fer með málefni innri markaða sambandsins. Hann fundaði með efnahags- og viðskiptanefnd ESB í gær og sagði Fitch, Moody's og Standard & Poor's hafa gert Grikkjum erfitt fyrir, að sögn Financial Times.

Opin kerfi í aldarfjórðung

Tölvugeirinn hér lifir góðu lífi þrátt fyrir áföllin sem dunið hafa á efnahagslífinu, að sögn Gunnars Guðjónssonar, forstjóra Opinna kerfa. Hann segir ágæt sóknarferi fram undan enda stjórnendur fyrirtækja góðu vanir og geri þeir miklar kröfur.

GUNNAR GUÐJÓNSSON

Opin kerfi, sem er umboðs- og þjónustuaðili fyrir Hewlett Packard, Cisco Systems og Microsoft, fagnar aldarfjórðungsaftæmi um þessar mundir. Í tilefni af því blæs fyrirtækið til ráðstefnu um strauma og stefnur í upplýsingatækni auk þess að opna nýja verslun á Höfðabakka í Reykjavík á laugardag.

- jab

HELST Í ÚTLÖNDUM

Evrán í lægð Gengi evrunnar hefur ekki mælst lægra gagnvart bandaríkjadal í meira en ár. Erfiðri skuldastöðu Grikklands og fleiri evruríkja er þar helst kennt um. Björgunarpakki handa Grikklandi, sem samþykktur var um helgina, íþyngir evrunni. Í gær var gengi hennar gagnvart dollar komið í 1,3 en var rúmlega 1,5 í nóvember.

Niðurskurður Grikkja Grikkir hafa tekið að sér að skera niður á fjárlögum sínum um 30 milljarða evra til ársins 2012 í þeirri von að ná að saxa eitthvað á skuldabagga sem sligar ríkissjóð. Almennur í Grikklandi er ekki alls kostar sáttur við lífskjarskerðinguna sem fylgir þessum niðurskurði og hafa verkafélög hrint af stað nýjum verkfallsaðgerðum.

Ráðherra segir af sér Claudio Scajola, iðnaðarráðherra Ítalíu, sagði af sér í gær vegna hneykslismáls sem komist hefur í hámmeli. Scajola neitar allri sök en segist þurfa að verja sig gegn ásökunum um að auðugur viðskiptajöfur hafi skrifað undir kaupsamning, þegar ráðherrann keypti sér lúxusbúð í Róm.

Gnúpur í rannsókn hjá skilanevnd Glitnis

Fjárfestingarfélagið Gnúpur var fyrsta fjármálafyrirtækið sem fór á hliðina í kreppunni. Bankarnir héldu félaginu á lífi. Slökkt verður á öndunarvélinni fljólega og félagið gert upp.

Jón Aðalsteinn Bergsveinsson
skrifar

Gnúpur er til rannsóknar hjá skilanevnd Glitnis og er ekki útilokað að einhver þeirra mála sem upp kunna að koma endi á borði sérstaks saksóknara, samkvæmt áreiðanlegum heimildum Fréttablaðsins. Gnúpur var fyrsta fjárfestingarfélagið sem féll í aðdraganda bankahrunsins en fór ekki í prot. Óskað verður eftir gjaldprotaskiptum á næstu vikum.

Gnúpur var stofnað í október 2006 upp úr sölu þeirra Kristins Björnssonar og útgerðarmannsins Magnúsar Kristinssonar á tæpum fjórðungshlut í Straumi-Burðarási. Kaupandinn var FL Group, sem reiddi fram 47 milljarða króna með hlutabréfum upp á 35 milljarða króna í FL Group og tólf milljarða króna í Kaupþingi.

Fjölskylda Kristins átti 44 prósent hlut á móti jafn stórum hlut Magnúsar, konu hans og bróður. Afgang átti Þórður Már Jóhannesson, forstjóri Gnúps.

Líkt og greint er frá í rannsóknarskýrslu Alþingis fólst fjárfestingarstefna Gnúps í viðskiptum með eigið fé í skráðum og óskráðum hlutabréfum og skuldabréfum bæði hér og erlendis. Grunnur félagsins lá í hlutabréfaeign í FL Group og Kaupþingi.

Fram kemur í skýrslunni að eigið fé Gnúps var 31 milljarður króna í október 2006. Skuldir félagsins, eigenda og vegna framvirkra samninga námu rúmum áttatíu milljörðum króna og Gnúpur því einn af stærstu skuldurum íslenska bankakerfisins.

Meðbyr var með Gnúpi í fyrstu. Líkt og kunnugt

er festi félagið sér næstefstu hæðina í skrifstofuhúsnæði í Borgartúni í Reykjavík. Einhverjir starfsmenn munu hafa verið ráðnir til starfa enda stefnan að stofna fjárfestingarbanka svipuðum Straumi.

Fjármálakreppan setti hins vegar skarð í þær áætlanir og í desember 2007, rúmu ári eftir stofnun félagsins, var það komið í greiðsluferfiðleika. Lánardrottinn, íslensku viðskiptabankarnir þrír, sáu hvert stefndi enda ljóst að fall Gnúps myndi hafa keðjuverkandi áhrif á gengi hlutabréfa þeirra fjármálafyrirtækja sem félagið átti í og gengi skuldabréfa sem peningamarkaðssjóðir bankanna höfðu keypt.

Stjórnendur bankanna sneru því hljóðlega bókum saman til að forða því að spilaborgin færi af stað. Kaupþing lánaði fjárfestingarfélaginu Gift tuttugu milljarða króna til að kaupa hlutafjáreign félagsins í Kaupþingi en Fons og Baugur keyptu hlutinn í FL Group. Baugur var þá með stærstu eigendum félagsins, sem aftur átti þriðjung í Glitni. Í byrjun janúar 2007 sömdu bankarnir um að taka þeir eignir sem þeir áttu veð í hjá Gnúpi með um helmingssafslætti en beittu sér ekki fyrir gjaldprotaskiptum. Þeir sem til þekktu innan fjármálageirans sáu hvert stefndi, losuðu um eignir sínar í kjölfarið, svo sem í peningamarkaðssjóðum bankanna, og komu þeim í skjól.

Uppgjör þess sem eftir lifði af Gnúpi lenti í fyrstu í höndum lögmannanna Lárentínusar Kristjánssonar og Steinars Guðgeirssonar hjá Lögfræðistofu Reykjavíkur. Eftir að þeir tóku við sem formenn skilanevnda Landsbankans og Kaupþings lenti félagið í höndum skilanevndar Glitnis og hefur verið þar síðan.

Borgun hefur sérhæft sig í öruggri greiðslumiðlun í 30 ár. Þekking okkar og reynsla nýtist viðskiptavinum á hverjum degi, allan sólarhringinn.

Borgun býður:

- Allar gerðir posa á hagstæðum kjörum
- Öruggar lausnir fyrir vefverslanir
- Skilvirka leið við innheimtu boðgreiðslna
- Notendavæna þjónustuvefi

Hafðu samband í 560 1600 eða borgun@borgun.is og fáðu tilboð í færsluhirðingu.

BORGUN
AÚDVELDAR VIÐSKIPTI

Ármúla 30 • 108 Reykjavík
Sími 560 1600 • www.borgun.is

JÓNSSON & LEWIS • JÚLÍ • 51A

FME sektar Marel

Marel þarf að greiða fimm milljóna króna sekt vegna þess að hafa ekki tilkynnt um innherjaupplýsingar í aðdraganda kaupa Columbia Wanger Asset Management á 5,2 prósentu hlut í Marel í september í fyrra. Fjármálaeftirlitið (FME) kynnti ákvörðun sína þar að lútandi í gær.

Fram kemur í ákvörðun FME að innherjaupplýsingar hafi myndast vegna kaupanna 23. september þegar stjórn Marelshéimilaði og tók ákvörðun um útgáfu nýrra hluta og sölu eigin

bréfa til Columbia. „Mat Marel var að innherjaupplýsingar hefðu ekki myndast fyrr en að kvöldi 25. september. Þá hafi legið fyrir að kaupandi hafði fullan hug á að eignast bréfin,“ segir í ákvörðun FME.

Í tilkynningu Marel í gær er áréttað að málið varði fyrst og fremst formsatriði og snúist um lagatúlkun. Þrátt fyrir ágreining sem væri uppi í málinu um túlkun á viðkomandi ákvæðum laga um verðbréfavíðskipti myndi Marel ekki aðhafast frekar. - óká

Horft til framtíðar í kreppunni

Pósthúsið vinnur nú að því að innleiða ISO 9001-gæðastjórnunarstaðalinn, sem ramar inn ákveðið ferli í stjórn fyrirtækisins. Hannes Hannesson, framkvæmdastjóri Pósthússins, segir þetta lið í aukinni skilvirkni fyrirtækisins.

Pósthúsið, sem dreifir Fréttablaðinu á höfuðborgarsvæðinu og Akureyri, sérhæfir sig jafnframt í dreifingu á pósti og vörum fyrir fyrirtæki og stofnanir. Það hóf fyrir skömmu að innleiða gæðastjórnunarstaðal í samstarfi við ráðgjafarstofuna 7.is, sem ætlað

HANNES Pósthúsið verður tilbúið til að taka við dreifingu á almennum bréfaþósti þegar einkaleyfi ríkisins á því verður afnumið, að sögn framkvæmdastjóra fyrirtækisins. MARKAÐURINN/GVA

er að vera rammi um starfsemi, stjórnun og rekstur. Þá auðvelda verkferlar sem felast í innleiðingu staðlanna verklag og greiningu vandamála til að bæta reksturinn.

„Við ætlum okkur stærri hluti í framtíðinni og erum að búa í haginn fyrir það,“ segir Hannes og vísar til þess að hann telji ekki langan tíma þar til einkaleyfi ríkisins á almennum bréfaþósti verður afnumið. Þegar það gerist verði Pósthúsið tilbúið að taka við þjónustunni. - job

BANKABÓKIN

Samanburður á vaxtatölum bankanna	Hæstu innlánsvextir	Yfirdráttarvextir eru hæstir	Yfirdráttarlán fyrirtækja
Arion banki	Markaðsreikningur 4,30% ^A	14,35% ^B	14% ^B
Íslandsbanki	Vaxtaþrep 5,55%	14,25% ^C	14% ^C
Landsbankinn	Vaxtareikningur 5,60% ^D	14% ^E	14% ^E
BANKI	MP Sparnaður 5,85%	13,95%	12,45 til 13,95% ^F
BYR	PM-reikningur 5,50% ^G	14,35%	13,75 til 15,90% ^H
SPARISJÓÐURINN	Netreikningur 5,70% ^I	15,2%	15,20%

Miðað er við 250.000 króna innlegg og sem skemmsta bindingu. ^AMarkaðsreikningur bundinn í tíu daga. ^BAð auki er 3% viðskiptagjald skuldfært mánaðarlega af heimild. ^CAð auki er 5% viðskiptagjald skuldfært mánaðarlega af heimild. ^DVaxtareikningur bundinn í sjö daga. ^EAð auki er 1,5% heimildargjald skuldfært mánaðarlega af heimild. ^FFer eftir því hvernig fyrirtækið er metið hjá MP. Aðeins eru greiddir vextir af nýttu heimild. ^GPM er bundinn í tíu daga. ^HEkkert heimildargjald. ^I0,25% úttektargjald Athugið að ekki er tekið tillit til árgjalds, sem getur fylgt yfirdráttarveikningum.

Bankavextir freista erlendra fjárfesta

Helmingur nýfjárfestingar erlendra aðila hefur farið á innlánsreikninga. Viðskiptaráðherra segir innflæði ekki mikið.

Jón Aðalsteinn Bergsveinsson
skrifar

Rúmur helmingur af allri erlendri nýfjárfestingu sem komið hefur inn í landið frá því slakað var á gjaldeyrishöftum í lok október í fyrra hefur farið inn á innlánsreikninga í bönkunum. Erlendir aðilar hafa fjárfest hér á landi fyrir 15,9 milljarða króna frá 1. nóvember í fyrra til 8. apríl á þessu ári, samkvæmt gögnum frá Seðlabankanum.

Þetta skref í afnámi gjaldeyrishaftanna fól í sér heimild til innstreymis erlends gjaldeyris til nýfjárfestinga og útstreymis gjaldeyris sem kann að leiða af því í framtíðinni. Fengu þá fjárfestar heimild án takmarkana til þess að skipta aftur í erlendan gjaldeyri söluandvirði eigna sem þeir fjárfesta í, ásamt fjármagnstekjum af þeim.

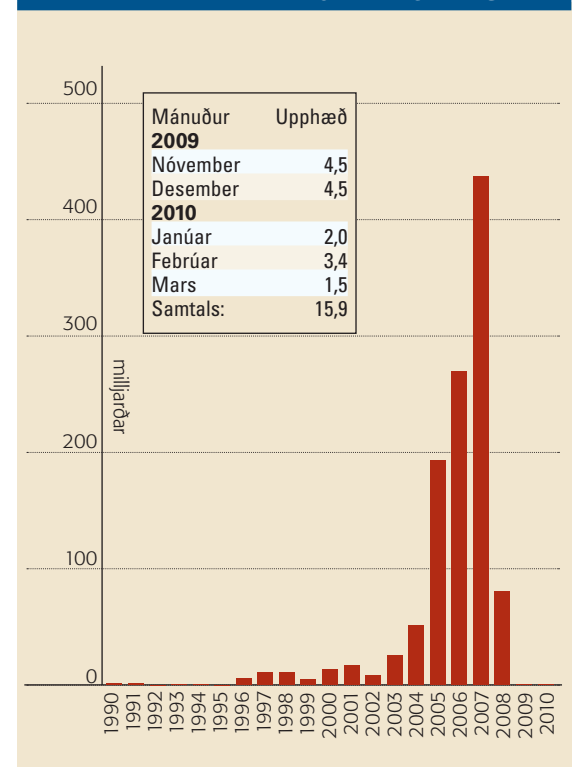
Af heildarinnflæði erlends fjármagns frá í nóvember fór rúmur 8,1 milljarður króna inn á innlánsreikninga en tæpir 6,2 í fjárfestingar í atvinnurekstri. Tæpir 1,6 milljarðar króna fóru í viðskipti með skráða fjármálagerninga, þar á meðal hlutabréf og skuldabréf, og í fasteignakaup. Á sama tíma hefur útflæði sem leyft var á sama grunni aðeins verið 31 milljón króna. Innstreymið á erlendu fjármagni var mest í nóvember og desember, 4,5 milljarðar króna hvorn mánuð, en úr því dró eftir því sem á leið, líkt og sést á töflunni hér til hliðar.

„Þetta eru ekki háar tölur, þær eru mun lægri en við hefðum viljað sjá,“ segir Gylfi Magnússon, efnahags- og viðskiptaráðherra. Hann bendir á að fjárfestingar erlendra aðila hér sé einn af óvissuþáttum sem nefndir eru í skýrslu starfshóps Alþjóðagjaldveyrissjóðsins (AGS) vegna annarrar endurskoðunar efnahagsáætlunar stjórnvalda og sjóðsins.

Gylfi segir mikilvægt að auka fjárfestingar hér, hvort heldur er innlendra og erlendra aðila. Það skipti máli bæði fyrir hagvöxt og geti dregið úr atvinnuleysi. „Við verðum að gera okkar besta til að skapa umhverfi sem hvetur til fjárfestinga,“ segir Gylfi.

Tryggvi Tryggvason, framkvæmdastjóri eigna-

BEIN ERLEND FJÁRFESTING

umsýslu og ráðgjafar hjá Saga Capital fjárfestingarbankanum, segir innflæðið meira en hann hafi búist við. Hann rifjar upp að margir hafi verið efins um að þessi fyrstu skref í afnámi gjaldeyrishafta myndu skila miklu. Tryggvi segir háa bankavexti freista fjárfesta en telur ekki útilokað að eitthvað af fénu bíði þess að fara í fjárfestingar. „Ég reikna með að þeir peningar sem liggja í innlánunum og ríkisskuldabréfum muni að einhverju leyti rata út í atvinnulífið eftir því sem vextir lækka,“ segir hann.

Ný útrás bollalögð

Erlendir fjármagnsmarkaðir eru nú lokaðir Íslendingum og hluti Útflutningsþings fjallar um þá möguleika sem íslensk fyrirtæki eiga á að útvega sér fjármögnun og sækja á nýja markaði.

„Við ætlum að taka stöðu á því hvernig bankarnir geta framvegis stutt við nýja útrás,“ segir Jón Ásbergsson, framkvæmdastjóri Útflutningsráðs. „Þótt við teljum ekki að það eigi að leggja í álíka vegferð og þá sem farin var þurfa menn peninga, aðstöðu og fjármögnun sinna verkefna.“

Heimurinn snýst áfram og þótt það hafi farið illa hjá okkur síðast þá er ekki komið að endalokum mannlífs, hvorki hér né annars staðar,“ segir Jón. Yfirskrift

JÓN ÁSBERGSSON
FRAMKVÆMDASTJÓRI
ÚTFLUTNINGSRÁÐS

Útflutningsþings 2010 er Sóknarfæri í útflutningi.

„Við erum að efna til þessa málfundar til að draga athygli manna að mikilvægi gjaldeyrisskapandi starfsemi,“ segir Jón. „Það er mikilvægara en nokkru sinni fyrr að auka gjaldeyrstekjur þjóðarinnar.“

Þarna verði tekin staðan á hinum ýmsu atvinnugreinum. Meðal þeirra sem halda erindi eru Birkir Hólm Guðnason, forstjóri Icelandair, Rannveig Rist, forstjóri RioTintoAlcan á Íslandi, Birna Einarssdóttir, forstjóri Íslandsbanka, Eldar Ástþórs-son, kynningarstjóri Gogoyoko.com, og Rúnar Ómarsson, framkvæmdastjóri Nikita. - pg

KORTALÁN VALITOR

–Einföld og örugg greiðsludreifing

- Hagstæðar afborganir
- Söluaðilar geta valið um lán með breytilegum vöxtum eða vaxtalaus
- Söluaðilar greiða ekkert þjónustugjald af Kortalánunum
- VALITOR greiðir út til söluaðila annan virkan dag eftir að sala fer fram

Hafðu samband í síma
525 2080
og kynntu þér málið

VALITOR
KORTALÁN

Nú geta fyrirtæki með lán í erlendri mynt sótt um höfuðstólslækkun

Íslandsbanki starfar með fjöldamörgum fyrirtækjum að margvíslegri uppbyggingu og endurskipulagningu.

Höfuðstólslækkun

Erlendum lánum er breytt í óverðtryggt eða verðtryggt lán í íslenskum krónum miðað við sölugengi Seðlabanka Íslands þann 29. september 2008. Láns tími og kjör nýju lánanna taka mið af greiðslugetu og tryggingum og eru því mismunandi.

25% lækkun að meðaltali

Við lækkunina verður stuðst við ákveðið skiptigengi fyrir hverja mynt og er hún því mismunandi eftir myntsamsetningu erlendu lánanna. Að meðaltali er lækkunin um 25%.

Fyrir hvaða fyrirtæki?

Fyrirtæki sem hafa yfir 25% af tekjum sínum í íslenskum krónum og tóku lánin fyrir 15. október 2008 geta sótt um höfuðstólslækkun hjá fyrirtækjaráðgjöfum og viðskiptastjórum bankans. Lagt er mat á hverja umsókn en bankinn áskilur sér rétt til að hafna umsókn í samræmi við lána- og vinnureglur bankans.

Þar sem lækkun höfuðstóls lána getur haft í för með sér skattaleg áhrif ráðleggjum við þér einnig að leita ráðgjafa hjá endurskoðendum um áhrifin á þitt fyrirtæki.

Við hvetjum þig til að setjast niður með ráðgjafa þínum í bankanum og fara vandlega yfir stöðuna.

Hvers vegna höfuðstólslækkun?

- Minni gengisáhætta
- Lækkun skulda
- Jafnari greiðslubrýði

islandsbanki@islandsbanki.is
www.islandsbanki.is
Sími 440 4000

Íslandsbanki

Kreppufræði á bók

Brjóta á upp risabanka og auka verulega eftirlit með ýmsum fjármálagjörningum. Þetta er mat bandaríska hagfræðiprófessorsins Nouriel Roubini.

Roubini varaði við vexti undirmálsána í bandarísku fjármálalífi nokkru áður en kreppan skall á haustið 2007 og skaust upp á stjórnuhimin utan hagfræðiheimsins. Hann hefur nú skrifað bók um kreppufræði þar sem hann mælir með því að lög kennd við Glass-Steagall frá 1933 verði endurvakin. Þau fela í sér að skil eru gerð á milli fjárfestingarbanka og viðskiptabanka.

- jeb

HNÍFINN Á LOFT! Nouriel Roubini fékk viðurmeðnið Herra dómsdagur vegna svartsýnna spádóma sinna um þróun efnahagsmála.

Fleiri tækifæri eftir kreppuna

John Conroy, forstjóri írsku verðbréfafyrirtækisins Merrion Capital, hefur sagt starfi sínu lausu og tekið við stýringu á fyrirtækjasviði fyrirtækisins. Í myndinni er að hann kaupi helmingshlut í þessum hluta Merrion Capital.

Írski dagblaðið Independent hafði eftir Conroy í síðustu viku að fjármögnunarbörf írskra fyrirtækja sé nú mikil og vilji hann einbeita sér að þeim markaði.

John Conroy fór fyrir hópi stjórnenda Merrion Capital sem keypti rekstur fyrirtækisins af

GLUGGAB Í PAPPÍRANA John Conroy rýnir í plögg með þeim Halldóri J. Kristjánssyni og Sigurjóni Þ. Arnasyni, fyrrverandi bankastjóra, þegar Landsbankinn keypti Merrion fyrir fimm árum.

skilanevnd Landsbankans eftir fall bankanna í október 2008.

Þeir greiddu fyrir þrjátíu milljónir evra, jafnvirði í kringum sex milljarða króna á þávirði. Það er þriðjungur af því sem Landsbankinn greiddi fyrir fyrirtæki á sínum tíma.

Landsbankinn hóf að kaupa hlutabréf í Merrion árið 2005 og átti undir það síðasta 84 prósent hlut í verðbréfafyrirtækinu. Starfsmenn Merrion áttu hlut í félaginu og högnuðust þeir nokkuð á viðskiptunum. Talið er að hlutur Conroys hafi numið á bilinu 5,5 til 8,3 milljónum evra.

- jeb

Vill rukka fyrir ríkisábyrgð

Ríkið missti af allt að fjórtán milljörðum króna, að mati formanns viðskiptanefndar Alþingis.

Ríkið á að krefjast gjalds vegna ríkisábyrgðar á innstæður í bönkunum. Þetta er mat Lilju Mósesdóttur, formanns viðskiptanefndar Alþingis og þingmanns Vinstri grænna. Hún segir að líta megi á það sem borgun fyrir trygginguna.

Lilja segir að með réttu ætti skattféð að renna í varasjóð hins opinbera sem yrði nýtt færi einhver bankanna á hliðina á meðan ríkisábyrgðin er í gildi.

Innstæður í bönkunum nema nú í kringum 1.400 milljörðum króna, sem jafngildir einni landsframleiðslu. Á sama tíma skjóti skökku við að raunávöxtun er neikvæð. Lilja segir það benda til að fjármagnseigendur leiti ekki eftir vöxtum heldur því skjóli sem felist í ábyrgðinni. Ekkert hefur verið rætt um hugsanlegt álag á innstæður. Gjald upp á eitt prósent gæti skilað ríkissjóði fjórtán milljörðum króna í mesta lagi, að mati Lilju. Hún leggur áherslu á að innstæður hafi verið lægri fyrir hrún en aukist eftir það. „Þetta gjald hefði átt að setja á fyrir ári,“ segir hún.

Gylfi Magnússon, efnahags- og viðskiptaráðherra, lagði fram frumvarp um ný lög um innstæðu-tryggingar á Alþingi í lok nóvem-

LILJA MÓSESDÓTTIR Formaður viðskiptanefndar Alþingis segir ríkið hafa átt að leggja gjald á innstæður í bönkunum fyrir ári.

ber í fyrra. Það er nú í viðskiptanefnd en verður að líkindum lagt fyrir aðra umræðu á Alþingi eftir um hálfan mánuð. Líklegt er að það verði að lögum um miðjan júní.

Frumvarpið felur í sér að búnir verða til tveir sjóðir. Núverandi Tryggingasjóður innstæðueigenda fer í B-hluta. Nýr tryggingasjóður verður til A-hluta og munu bankarnir greiða í hann 0,3 prósent af innstæðum fjórum sinnum á ári. Í framhaldinu verður innleidd fimmtíu þúsund evra trygging á innstæður. Það jafngildir rúmum 8,5 milljónum króna. Ríkisábyrgð á innstæður mun þrátt fyrir það ekki falla úr gildi á sama tíma.

- jeb

Leita tækifæra í ógn

Ferðapjónustan vonast til þess að bókunum fjölgi í kjölfar markaðsátaks. Í gær var kynnt skýrsla um eldgos og ferðamál.

Óli Kristján Ármannsson
skrifar

Samkvæmt talningu Ferðamálastofu fóru 23 þúsund erlendir gestir frá landinu um Leifsstöð í apríl. Fækkunin nemur 17 prósentum þegar mánuðurinn er borinn saman við apríl í fyrra.

„Gosið í Eyjafjallajökli hefur haft sín áhrif, en framan af mánuði, eða á tímabilinu 1. til 13. apríl, var 13,5 prósent fjölgun í brottförum en á tímabilinu 14. til 31. apríl nam fækkunin 40,7 prósentum. Að viðbættum 1.000 brottförum erlendra gesta í millilandaflugi um Akureyrarflugvöll nemur fækkunin 34,3 prósentum,“ segir í samantekt Ferðamálastofu.

Ferðamálastofa gekkst í gær fyrir ferðamálaþingi í Reykjavík í samstarfi við iðnaðarráðuneytið. Dagskrúin var helguð gosinu í Eyjafjallajökli.

Ólöf Ýr Atladóttir ferðamálastjóri kynnti meðal annars nýja skýrslu sem nefnist „Vá – Öryggi og orðspor: Eldgos á Suðurlandi“. Í henni er farið yfir hverja þá þætti sem snúa að jarðhræringum líkum þeim sem hér hafa dunið yfir. Meðal annars kemur fram að í öllum tilvikum þurfi að bæta upplýsingamiðlun til ferðamanna meðan á hamförum standi, ásamt upplýsingum um við hverju megi búast á viðkomandi svæðum og hvernig bregðast eigi við.

Í skýrslunni er þó um leið áreitt að í sérhverri stöðu felist tækifæri. „Mikilvægt er að ferðamenn sem koma til landsins séu meðvitaðir um það fráþæra starf sem unnið er hér á landi á sviði almannavarna,“ segir þar og áreitt að mikilvægt sé fyrir ferðapjónustuna að nýta sér tækifæri sem skapist þegar um „túristagos“ sé að ræða. „Tækifærin liggja í örygginu, fagmennskunni og upplýsingamiðluninni. Þannig á ferðamaðurinn að hafa öryggisilfinningu í landi óvæntra viðburða.“

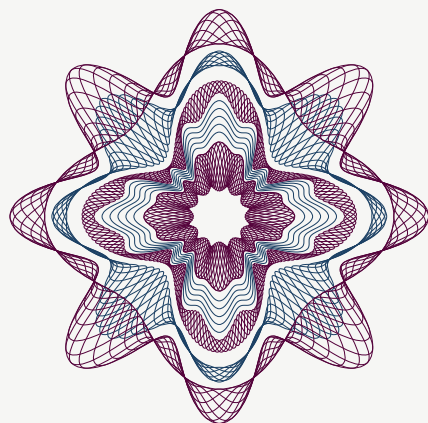
UMFERÐ UM LEIFSSTÖÐ Í APRÍL*

Breyting á milli ára:			
Svæði	2009	2010	Breyting
Norðurlönd	9.187	6.736	-26,7%
Bretland	5.794	5.286	-8,8
Mið-/S-Evrópa	2.745	2.351	-14,3
N-Ameríka	5.319	4.422	-16,9
Annað	4.740	4.292	-9,4%
Samtals	27.785	23.087	-16,9%

Heimild: Ferðamálastofa

Fyrir síðustu hræringarnar í Eyjafjallajökli einkenndi ferðapjónustuna mikil bjartsýni og búist við töluverðri fjölgun ferðamanna. Nú hefur staðan snúist við og víða brugðist við afbókunum. Árni Gunnarsson, formaður Samtaka ferðapjónustunnar (SAF), kveðst þó enn hóflega bjartsýnn, sér í lagi í ljósi þess markaðsátaks sem með stuðningi stjórnvalda sé verið að fara í gang með. „Að því gefnu að þar takist vel til og að náttúran spili með okkur, þannig að ekki verði frekari hamfarir og samgöngur riðlist ekki, þá er ég ekki svo rosalega svartsýnn,“ segir hann og kveður vel ganga að safna fé í markaðsátak fyrir ferðapjónustuna. „Ríkið hefur lagt fram fé og borgin, sem og aðilar í ferðapjónustunni innan SAF. Þar má nefna Icelandair, Iceland Express og fleiri fyrirtæki sem leggja inn peninga. Við ætlum að vinna úr þessari ógn tækifæri. Það er ekki um annað að ræða í stöðunni en að líta á það þannig.“

Árni segir að víða í ferðapjónustunni hafi verið gripið til aðgerða til þess að draga úr afbókunum, svo sem með því að lengja frest til staðfestinga pantana og annað slíkt. „En við sjáum fyrst og fremst fram á að töluvert hafi hægt á nýjum bókunum. Og þær ætlum við að trekkja í gang með þessu átaki núna.“

Stefnir - *Ríkisvixlasjóður.*
Góður kostur fyrir einstaklinga og fyrirtæki.

Verðbréfafjónusta Arion banka er söluaðili sjóða Stefnis.

Kynntu þér sjóðina hjá starfsfólki verðbréfafjónustu Arion banka í síma 444 7000, í næsta útibúi eða á arionbanki.is/sjodir

- 90% ríkisvixlar og ríkisskuldabréf / 10% innlán
- Vixlar og stutt skuldabréf með ábyrgð íslenska ríkisins. Sjóðnum er heimilt að fjárfesta allt að 10% í innlánnum.
- Litlar sveiflur í ávöxtun og enginn binditími.
- Hentar þeim sem vilja fjárfesta í þrjá mánuði eða lengur.
- Lágmarkskaup 5.000 kr.
- Enginn munur á kaup- og sölugengi.

Hafðu samband
sími 444 7000 • arionbanki.is

 Arion banki

Útflutningsþing 2010

Sóknarfæri í útflutningi

Hilton Reykjavík Nordica, fimmtudaginn 6. maí kl. 8.30-13.00

Hvernig má efla útflutning og sókn á nýja markaði? Hvaða stuðningur er í boði fyrir íslensk útflutningsfyrirtæki og hvernig má auka samkeppnishæfni þeirra? Á hvaða hátt styður fjármálamarkaður við útflutning og gjaldeyrissköpun?

Á útflutningsþingi 2010 koma saman stjórnendur fjölbreyttra útflutningsfyrirtækja. Þau munu miðla af reynslu sinni, rýna í framtíðina og greina tækifæri.

Á Útflutningsþingi færðu:

- Greiningu á stöðu og horfum fyrir íslensk útflutningsfyrirtæki
- Reynslusögur leiðandi útflutningsfyrirtækja
- Ábendingar um leiðir til að ná árangri á erlendum mörkuðum
- Umfjöllun um hlutverk fjármálafyrirtækja í útflutningsgreinum
- Yfirlit yfir stuðningsumhverfi útflutningsfyrirtækja
- Framtíðarsýn leiðtoga í íslensku atvinnulífi

Skráning fer fram á www.utflutningsrad.is eða hjá utflutningsrad@utflutningsrad.is, eða í síma 511 4000.

Þátttökugjald er 3.000 kr. og greiðist við innganginn.

Dagskrá

Staða útflutnings í dag

>> Frá klukkan 9.00 til 10.00

Fundarstjóri, Guðrún Högnadóttir, framkvæmdastjóri Opna háskólans í Háskólanum í Reykjavík, setur fundinn.

Grímur Sæmundsen

varaformaður Samtaka atvinnulífsins: Útflutningsdrifinn vöxtur og samkeppnishæfni íslenskra fyrirtækja

Bjarni Már Gylfason

hagfræðingur Samtaka iðnaðarins: Þróun útflutnings - staðan í dag og vaxtartækifæri

Reynslusögur og framtíðarsýn

- >> Rannveig Rist forstjóri Alcan á Íslandi
- >> Birkir Hólm Guðnason framkvæmdastjóri Icelandair

10.00-10.15 Kaffihlé

Fjármögnun og sókn á nýja markaði

>> Frá klukkan 10.15 til 11.00

Birna Einarsdóttir

bankastjóri Íslandsbanka
Fjármálageirinn og útflutningur - sýllustefna Íslandsbanka

Reynslusögur og framtíðarsýn

- >> Eggert Benedikt Guðmundsson forstjóri HB Granda
- >> Sigsteinn Grétarsson forstjóri Marels á Íslandi
- >> Svana Helen Björnsdóttir forstjóri Stika
- >> Eyþór Arnalds framkvæmdastjóri Strokkur Energy

11.00-11.15 Kaffihlé

Reynsla, þekking og stuðningsumhverfi

>> Frá klukkan 11.15 til 12.00

Jón Ásbergsson

framkvæmdastjóri Útflutningsráðs: Markaðssókn og útflutningsaðstoð

Reynslusögur og framtíðarsýn

- >> Eldar Ástþórsson kynningarstjóri Gogoyoko.com
- >> Halla Helgadóttir framkvæmdastjóri Hönnunarmiðstöðvar Íslands
- >> Rúnar Ómarsson framkvæmdastjóri Nikita

Lokaorð

- >> Friðrik Pálsson hótelhaldari Hótel Rangár

12.00-13.00 Léttur hádegisverður og stefnumót við ræðumenn dagsins

SAMTÖK ATVINNULÍFSINS

ÚTFLUTNINGSRÁÐ ÍSLANDS

Íslandsbanki

Hyundai ryður sér til rúms með látum

Hyundai er í úttekt Forbes sagt hafa skotið keppinautum sínum skelk í bringu. Áhersla fyrirtækisins var áður lögð á magn, en er nú á gæði.

Þegar stjórnarformaður bílaframleiðandans Hyundai, Mong-Koo Chung, tók við af föður sínum árið 1999 varð áherslubreyting hjá fyrirtækinu. Í stað þess að áhersla væri lögð á að framleiða sem flesta bíla, var markið sett á að auka gæði framleiðslunnar.

Í nýlegri úttekt í tímaritinu Forbes er lýst aðgerðamiðstöð Hyundai á annarri hæð höfuðstöðva fyrirtækisins í suðurhluta Seúl í Kóreu. Miðstöðin er eftirmynd fréttastofu CNN í Atlanta þar sem tugir tölvuskjáa endurvarpa rauntímamyndum og upplýsingum um starfsemi Hyundai um heim allan. Í miðstöðinni er starfað allan sólarhringinn.

Í Forbes segir að hugmyndafræði Hyundai sé önnur en almennt teljst meðal bílaframleiðenda. „Meðan Toyota byggir á áreiðanleika og Honda á nýbreytni, endurspeglar andi

Hyundai árásgirni og hraða.“ Stefnan virðist enda hafa borgað sig. Meðan sala nýrra bíla hefur hrundi hjá samkeppnisfyrirtækjunum hefur Hyundai getað viðhaldið stöðugum vexti. Þróunin endurspeglast líka hér heima í sölutölum þeim sem bílasalan Ingvar Helgason flagnar í kynningarefni með nýjasta jeplingi Hyundai. Þar kemur fram að í samanlögðum sölutölum jeplinga árin 2005 til 2009 er Hyundai með mesta hlutdeild.

Í Forbes segir að ljóst sé að stefnubreyting fyrirtækisins hafi orðið fyrir rúmum áratug, þegar Ju-Yung Chung lét af stjórn og því lýst hvernig endurskoðunin hafi náð til allra þátta framleiðslunnar, íhlutaframleiðslu, fjármögnunar, sölu og markaðssetningar. Umbreytingin er merkjanleg og hefur sett keppinautana úr jafnvægi að mati Forbes. Fram kemur að fyrirtækið sé hvergi nærri hætt og hafi nú sett markið enn hærra í tveggja þátta gæðaaætlun sem nefnist GQ 3-3-5-5. Á næstu þremur árum ætlar Hyundai að ná einu af þremur efstu sætum í áreiðanleikaprófunum J.D. Power, sem njóta alþjóðlegrar viðurkenningar. Á næstu fimm árum ætlar fyrirtækið líka að ná einu af fimm efstu sætum í mælingum á viðhorfi fólks til framleiðslugæða.

Fyrra markmiðið virðist ekki ómögulegt að mati Forbes, en erfiðara er talið kunna vera fyrir fyrirtækið að ná því seinna. „Það snýst um álit annarra á fyrirtækinu,“ segir þar og bent á nýlega könnun Automotive Lease Guide þar sem Hyundai var í ellefta sæti meðal bílaframleiðenda. -Óká

Í KÍNA „Gengi hefur hins vegar áhrif á vaxtamynstur og það er Kína í hag að endurskipuleggja sig og hætta að reiða sig á útflutningsknúinn hagvöxt,“ segir Joseph Stiglitz í grein sinni.

Ekki tími fyrir viðskiptastríð

Gengisstríð Bandaríkjanna og Kína heldur áfram. Eftir hrun höfðu margir áhyggjur af því að brátt myndi verndarstefnan alræmda láta aftur á sér kræla. Að vísu hétu leiðtogar G-20 ríkjanna að þeir hefðu lært sína lexíu af kreppunni miklu. En sautján af tuttugu stærstu iðnríkjum heims innleiddu engu síður einhvers konar verndarstefnu nokkrum mánuðum eftir fyrsta fund þeirra í nóvember 2008; brýning bandarískra stjórnvalda til neyenda um að velja amerískt vakti þar mesta athygli. Verndarstefnunni var þó haldið í skefjum, aðallega fyrir tilstilli Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar (WTO).

AÐ „RÁÐSKAST“ MEÐ GENGIÐ Áframhaldandi efnahagsörðugleikar í þróuðum hagkerfum auka líkurnar á verndarstefnu. Í Bandaríkjunum fær einn af hverjum sex verkamönnum ekki fulla atvinnu. Þetta er einn af fylgiferðum hálfkaraðra örvunaraðgerða, sem voru ekki síður skipulagðar með það í huga að sefa þingið og að örva hagkerfið. Fleiri örvunaraðgerðir eru ólíklegar í ljósi mikils fjárlagahalla. Og þar sem peningastefnan er þanin til hins ýtrasta og harðlínnumenn í ríkisfjármálum vaða uppi er lítil von á hjálp úr þeirri átt. Margir álíta því verndarstefnu vera illskásta kostinn.

Bandaríkjaþing hefur falið fjármálaráðuneytinu að leggja mat á hvort Kína „ráðskist með gengið“. Obama Bandaríkjaforseti hefur veitt Timothy Geitner fjármálaráðherra nokkurra mánaða frest til að skila niðurstöðum. En hugmyndin um að „ráðskast með gengið“ er meingölluð: allar ríkisstjórnir grípa til aðgerða sem hafa áhrif á gengið á einn eða annan hátt. Glæfralegur fjárlagahalli getur veikt gengið, sem og lágir stýrivextir. Áður en efnahagskerfið í Grikklandi hrundi högnuðust Bandaríkin til dæmis á því að dollarinn var veikur gagnvart evru. Ættu Evrópubúar að saka Bandaríkin um að hafa „ráðskast“ með gengið til að auka útflutning á þeirra kostnað?

Bandarískir stjórnámálmenn einblína á viðskiptahallann við Kína, sem hefur lengi verið mikill. Það er hins vegar heildarviðskiptahallinn sem skiptir máli. Þegar Bush-stjórnin fór fyrst fram á það að Kína leiðrétti gengi sitt, var hagnaður af utanríkisviðskiptum Bandaríkjamanna. Síðan þá hefur orðið gríðarmikill

hagnaður af utanríkisviðskiptum Kínverja.

Í Sádi-Arabíu er hagnaður af viðskiptum við Bandaríkin og almennum utanríkisviðskiptum: Bandaríkin sækjast eftir olíu en Sádur vilja minna frá Bandaríkjunum. Raunhagnaður af utanríkisríkisviðskiptum í Sádi-Arabíu var 212 milljarðar dollara árið 2008, talsvert meiri en 175 milljarðar dollara Kína sama ár. Sem hlutfall af vergri landsframleiðslu er núverandi hagnaður Sádi-Araba 11,5 prósent, ríflega tvöfalt meira en í Kína. Hagnaður Sádi-Araba af utanríkisviðskiptum væri enn meiri ef ekki væri fyrir hergagnakaup frá Bandaríkjunum.

Í alþjóðlegu hagkerfi þar sem of lítil eftirspurn er eftir vörum og þjónustu er viðskiptaafgangur vandamál. En viðskiptaafgangur Kínverja er reyndar minni en samanlagður viðskiptaafgangur í Japan og Þýskalandi; sem hlutfall af vergri landsframleiðslu er viðskiptaafgangurinn 5 prósent í Kína en 5,2 prósent í Þýskalandi.

ADRIR ÞÆTTIR

Ýmsir aðrir þættir en gengi hafa áhrif á vöruskiptajöfnuð ríkja. Ein lykilmeyta er ríkissparnaður. Viðskiptahalli í Bandaríkjunum mun ekki minnka að ráði fyrr en ríkissparnaður þar í landi eykst; þótt hrundi hafi orðið til þess að auka sparnað heimilanna (sem var lítil sem enginn), hefur aukinn fjárlagahalli dregið úr honum.

Leiðrétting á gengi mun líklega eiga sér stað þar sem Bandaríkjamenn kaupa vefnað og klæði, allt frá Banglades og Sri Lanka, frekar en Kína. Hærra gengi myndi líklega stuðla að auknum ójöfnuði í Kína; fátækir bændur mæta aukinni samkeppni frá bandarískum landbúnaði sem nýtur mikilla styrkja. Þetta er fyrst og fremst það sem bjargar viðskipti á alþjóðavísu; niðurgreiðslur Bandaríkjanna til ríkustu bændanna bitna á milljónum fátæklinga í þróunarríkjum. Í Asíukreppunni 1997-1998 lék stöðugleiki kínverska júansins mikilvægt hlutverk í að koma jafnvægi á svæðið. Stöðugt gengi júansins renndi líka stoðum undir hagvöxt á svæði-

inu sem heimurinn allur naut góðs af.

Sumir halda því fram að Kína þurfi að leiðrétta gengi sitt til að koma í veg fyrir verðbólgu eða ofþenslu. Verðbólgu hefur verið haldið í skefjum en það sem meira er þá hefur Kína úr mörgum öðrum vopnum að velja (til dæmis frá skatta, fjármagnsinnstreymi, fjármagnstekjuskatta og fleiri hagstjórnartæki).

EINHLIDA REGLUR GRAFA UNÐAN ALÞJÓÐLEGU KERFI

Gengi hefur hins vegar áhrif á vaxtamynstur og það er Kína í hag að endurskipuleggja sig og hætta að reiða sig á útflutningsknúinn hagvöxt. Kínverjar vita að gjaldmiðill þeirra þarf að auka verðgildi sitt til lengri tíma. Að reyna að hraða því ferli með pólitískum hætti hefur reynt hafa öfug áhrif. (Frá því að Kínverjar byrjuðu að endurskoða gengið í júlí 2005, hefur leiðréttingin verið að minnsta kosti helmingi meiri en flestir sérfræðingar telja þörf á). Það er líka óráðlegt að byrja á hnútukasti við Bandaríkin.

Þar sem heildarviðskiptaafgangur Kína er það sem máli skiptir, ættu Bandaríkin að leita lausna á alþjóðlegum grundvelli. Að setja á einhliða reglur, eftir að hafa einhliða lýst því yfir að Kína „ráðskaðist“ með gengið, myndi grafa undan alþjóðakerfinu. Kína gæti svarað fyrir sig með því að leggja tolla á bandarískar vörur sem yfirvöld hafa niðurgreitt beint eða óbeint, til dæmis í björgunaraðgerðum fyrir banka og bílaframleiðendur.

Í viðskiptastríði er enginn sigurvegari. Bandaríkin ættu að varast að koma slíku stríði af stað meðan hagkerfi heimsins er að jafna sig, þótt það kunni að vera freistandi fyrir bandaríska stjórnámálmenn sem hafa áhyggjur af atvinnuleysi og vantar einhvern til að skella skuldinni á. Því miður eru rætur kreppunnar í Bandaríkjunum og Bandaríkin verða að líta í eigin barm, ekki aðeins til að endurreisa hagkerfið heldur líka til að koma í veg fyrir að sagan endurtaki sig.

©Project Syndicate

HLUTDEILD Í SÖLU JEPPLINGA Á ÍSLANDI

Samanlögð sala árinna 2005 til 2009*		
Bíll	Fjöldi	Hlutdeild
Hyundai	2.380	17,3%
Suzuki	1.935	14,0%
Honda	1.883	13,6%
Toyota	1.848	13,4%
Kia	1.415	10,3%
Nissan	1.172	8,5%
Ford	967	7,0%
Subaru	957	6,9%
Aðrir	1.240	9,0%
Samtals	13.797	100%

Heimild: Ingvar Helgason

HYUNDAI IX35 Nýr jeplingur Hyundai er sagður henta fjölskyldufólki sem kjósi sportlegan og eyðslugrannan farkost. Hér á landi er Hyundai í efsta sæti, með 17,3 prósentu hlutdeild í samanlagðri jeplingasölu síðustu fimm ára.

FÓLK Á FERLI

Hafsteinn Viktorsson, sem gegnt hefur starfi framkvæmdastjóra álfaramleislu Fjarðaáls, flyst til móðurfélagsins í Evrópu. Þar starfar hann innan álfaramleisluviðs sem áreiðanleikasérfræðingur fyrir álv Alcoa í Evrópu ásamt því að sinna áreiðanleikamálum fyrir ný verkefni fyrirtækisins, meðal annars í Sádi-Arabíu, að því er fram kemur í tilkynningu félagsins.

Janne Sigurdsson tekur við sem framkvæmdastjóri framleiðslu Fjarðaáls. Janne hefur verið framkvæmdastjóri álfaramleislu hjá Fjarðaáli síðastliðin tvö ár og þar á undan var hún framkvæmdastjóri framleiðsluþróunar fyrirtækisins.

JANNE SIGURDSSON

Joseph Stiglitz, Nóbelsverðlaunahafi í hagfræði og prófessor við Columbia-háskóla.

AUKIN FÆRNI
STERKARI STAÐA

VIÐSKIPTANÁM VIÐ HÁSKÓLANN Í REYKJAVÍK

Háskólinn í Reykjavík er framsækinn rannsóknarháskóli sem býður nemendum og starfsfólki kraftmikið alþjóðlegt starfsumhverfi. HR hefur skapað sér sérstöðu sem háskóli atvinnulífsins og er í dag stærsti tækni- og viðskiptaháskóli Íslands. Við skólann starfa margir af fremstu vísindamönnum landsins, auk þess sem fjölmargir kennarar skólans koma frá virtum erlendum háskólum. Mikil áhersla er lögð á persónuleg tengsl nemenda og kennara, en þau hafa frá upphafi verið grundvallarþáttur í starfi Háskólans í Reykjavík.

NÁMSLEIÐIR Á GRUNNNÁMS-, MEISTARA- OG DOKTORSSTIGI:

VIÐSKIPTAEILD

- PhD í viðskiptafræði
- MSc í alþjóðaviðskiptum
- MSc í fjárfestingarstjórnun
- MSc í fjármálum fyrirtækja
- MSc í reikningshaldi og endurskoðun
- MSc í stjórnun rekstrarbókhalds
- MBA
- BSc í viðskiptafræði
– Dagskóli eða háskólanám með vinnu
- Diplómanám í viðskiptafræði

Kynntu þér námið á www.hr.is

UMSÓKNARFRESTUR
ER TIL **31. MAÍ**

Hvað getur viðskiptalífið lært af rannsóknarskýrslu Alþingis?

Stjórnvöld, stjórnendur gömlu bankanna, endurskoðendur og eftirlitsaðilar fá lélega einkunn í skýrslu rannsóknarnefndar Alþingis um bankahrunið. Jón Aðalsteinn Bergsveinsson leitaði svara við því hvaða lærdóm viðskiptalífið geti dregið af skýrslunni.

Hún er dökk myndin sem dregin er upp af íslensku viðskiptalífi og umhverfi þess allt frá einkavæðingu bankanna 2002 í skýrslu rannsóknarnefndar Alþingis um bankahrunið, sem kom út fyrir þremur vikum.

Eftir einkavæðingu gömlu ríkisbankanna sem stjórnvöldum voru þóknarlegir tók við að því er virðist óheftur vöxtur þeirra langt út fyrir landsteina með nýja og áhættusækna stjórnendur við stýrið. Eftir einkavæðinguna tuttugufölduðust bankarnir að stærð á sjó árum og urðu eigendur þeirra stærstu skuldararnir.

Stjórnvöld stóðu hjá og gerðu lítið til að sporna við þróuninni og verja þjóðina gegn hugsanlegum skakkaföllum. Þvert á móti var æ fleiri dyrum hrundið upp og hindrunum velt úr vegi til að auðvelda bönkunum að títina út,

svo sem með lækkun bindiskyldu bankanna auk þess sem látið var hjá líða að nýta heimildir í EES-samningnum til að sníða þeim þrengri stakk. Þeir sem töldu sig sjá hvert stefndi og létu í sér heyra voru jafnharðan kveðnir niður sem kverúlantar, gleðispillar í góðri veislu. Þetta átti jafnt við Vilhjálm Bjarnason, framkvæmdastjóra Samtaka fjárfesta, sem erlendra greinenda á borð við Lars Christensen, forstöðumann greiningardeildar Danske Bank árið 2006.

Í skýrslunni kemur fram að einmitt þá hefði átt að grípa til aðgerða. Það hefði getað komið í veg fyrir fall bankanna. „Inngrip síðar hefði þó getað minnkad skaðann af bankahrununni,“ segir þar. Greinar um veikleika íslenska fjármálagæirans höfðu hins vegar lokað dyrum bankanna

víða og urðu þeir að leita sér annarra leiða til að fjármagna sig.

Í kjölfarið hófu bankarnir sókn á nýja markaði með innlánsreikningum á meginlandi Evrópu. Varnaðarorð eftirlitsaðila í Bretlandi og Hollandi gegn Icesave-reikningum Landsbankans voru látin sem vind um eyru þjóta.

Ekkert er dregið undan í skýrslu rannsóknarnefndarinnar. Stjórnmalameinn og þeir sem eitt sinn töldust til auðkýfinga fá sinn skerf, stjórnendur bankanna fá skell, bankastjórar Seðlabankans eru þar sakaðir um vanrækslu og eftirlitsaðilar, jafnt veikburða Fjármálaeftirlit sem endurskoðendur bankanna, fá þunga dóma.

SKÝRSLAN ER LÆKNINGATÆKI

Jóhanna Sigurðardóttir forsætisráðherra sagði við útkomu skýrslunnar þungan áfellið dóm yfir stjórnkerfinu, stjórnmalum og öllum þeim sem í henni er fjallad. Hún benti á að í kjölfar einkavæðingar bankanna hafi ítrekuð hagstjórnarleg mistök átt sér stað. Bankarnir hafi fengið að vaxa óáreittir á sama tíma og kynt hafi verið undir þenslu, eignabólu og ójafnvægi í efnahagslífinu. Við þetta hafi fótunum verið kippið undan fjármálastöðugleikanum, atvinnulífinu og heimilum landsins.

Skýrslan boði kaflaskil. Hrun bankanna hafi kallað á grundvallarendurskoðun margt í samfélaginu. Því megi líta á skýrsluna sem verkfæri til úrbóta. Glórulaus áhætta með þjóðarþúð að veði í samfélagstilraun verði ekki tekin á ný, að sögn Jóhannu. „Við skulum gera það heilt sem brotið er, hreinsa það sem sýkt er og nýta skýrsluna sem lækningatæki í samfélaginu,“ bætti forsætisráðherra við að lokum.

ÞJÓÐHAGSSTOFNUN LÍFGUÐ VIÐ

Háskóli Íslands stóð fyrir fundaröð alla daga síðustu viku um þann lærdóm sem draga má af rannsóknarskýrslu Alþingis. Þórólfur Matthíasson, prófessor í hagfræði við Háskólann, tók undir með Jóhannu að hagstjórnarleg mistök hefðu átt sér stað allt frá einkavæðingu bankanna sem leiddi til falls þeirra og efnahagslífsins. Máli sínu til stuðnings benti hann

JÓHANNA SIGURÐARDÓTTIR Forsætisráðherra les í einu af nýjum bindum rannsóknarskýrslu Alþingis. MARKAÐURINN/GVA

á byggingu Kárahnjúkavirkjunar, skattalækkanir ríkisstjórnarinnar og hækkun á lánshlutfalli Íbúðalánasjóðs þegar síst skyldi. Það hafi leitt til háþrýstings í hagkerfinu. Við það bættust aðgerðir stjórnvalda, sem rímuðu illa við þau ráð sem Seðlabankinn greip til og hleypta átti loftinu úr hagkerfinu.

Þórólfur benti á að í skýrslu rannsóknarnefndar Alþingis hefðu ekki verið birtar ráðleggingar um næstu skref. Þau átti hann sjálfur: „Eitt það helsta sem

við höfum lært af bankahrununni er nauðsyn einnar stofnunar sem metur áhrif hins opinbera á hagkerfið. Það réttlætir endurstofnun Þjóðhagsstofnunar,“ sagði hann og minnst stofnunarinnar sem gert hafði þjóðhagsspár óháð stjórnvöldum hvers tíma. Undir þetta sjónarmið tók breski hagfræðingurinn Robert Wade í grein í Fréttablaðinu á mánudag.

Þjóðhagsstofnun, sem var sett á laggirnar árið 1974 og heyrði undir forsætisráðherra, veitti ríkisstjórn og Alþingi ráðgjöf í

Mikilvægt að temja sér betri vinnubrögð

„Íslendingar þurfa að temja sér agaðri vinnubrögð. Góðar ákvarðanir þurfa að vera byggðar á rökum og gögnum en ekki tilfinningum,“ segir Guðrún Johnsen, lektor í viðskiptadeild Háskólans í Reykjavík.

Guðrún bendir á að skýrsluhöfundar hafi viðhaft ströng akademísk vinnubrögð og ekki haldið neinu fram sem þeir hafi ekki getað stutt með gögnum og rökum. Slík vinnubrögð þurfi að innleiða bæði í stjórnsýsluna og atvinnulífið. „Í skýrslunni er ekki stokkið til og tilfinn-

GUÐRÚN JOHNSEN Akademísk vinnubrögð þarf að innleiða í atvinnulífið, að sögn lektors við HR.

ingasemi látin ráða för við greiningu efnisins. Það er ekki þjóðandi að stjórnendur fyrirtækja hagi sér með öðrum hætti,“ segir hún og vitnar í hluta skýrslunnar þar sem því er lýst hvernig einn bankastjórnari hafi stýrt bankanum í gegnum farsíma sinn.

Guðrún segir að meint innsæi og brjóstvitið eitt hafi í sumum tilvikum ráðið för fyrir hrun. „Þeir sem geta beitt innsæi þurfa að búa yfir mikilli reynslu og mjög mikilli greiningarhæfni. Það kemur ekki á einni nóttu,“ segir hún.

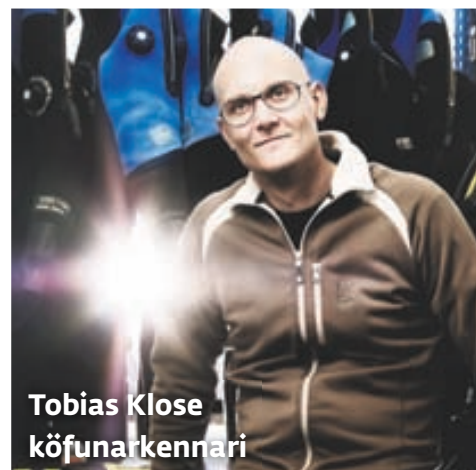
Signý Kolbeinsdóttir hönnuður

Sruli Recht hönnuður

Guðrún Jónsdóttir fjármálastjóri

Tobias Klose köfunarkennari

20 mismunandi bækur sem dæma þarf af kápunni.

50 kassar utan um augnakonfekt.

5.000 umslög af heppilegri stærð.

2.000 bæklingar með afar djúpum pælingum.

efnahagsmálum. Á meðal annarra verkefna hennar var að semja þjóðhagsspár. Hún var gagnrýnd harkalega á níunda áratug síðustu aldar og mun hafa komið til tals að leggja hana niður í stuttri forsætisráðherratíð Þorsteins Pálssonar á árunum 1987 til 1988. Á endanum var hún lögð niður í stjórnartíð Davíðs Oddssonar árið 2002, skömmu áður en Landsbankinn og Búnaðarbankinn voru einka-væddir.

RÓTTÆKAR BREYTINGAR FRAM UNÐAN

Talsverðar breytingar eru fyrirhugaðar á íslensku fjármálalífi á næstunni, miðað við þau stjórnarfrumvörp sem Gylfi Magnússon, efnahags- og viðskiptaráðherra, hefur lagt fyrir Alþingi eftir hrun. Þar á meðal eru breytingar á lögum um fjármálaframtækni þar sem tekið verður á kross-eignarhaldi, starfslokasamningum, lánveitingum til tengdra aðila, lánum með veði í hlutabréfum og réttindi smærri hluthafa styrkt í sessi. Þá verður eftirlit styrkt, bæði innan bankanna og hjá eftirlitstofnunum.

Gylfi sagði fyrir skömmu á fundi Félags viðskiptafræðinga og hagfræðinga um framtíð íslenska fjármálamarkaðarins að bankakerfið hér yrði smátt í sniðum um árabil. Þess yrði langt að bíða þar til bankarnir spryngju út með sama hætti og fyrir hrun, ef þeir gerðu það nokkurn tíma.

Endurskoðendur geta orðið blindir á bækurnar

Hyggilegast er að endurskoðendur fari ekki yfir reikninga fyrirtækja nema í þrjú ár í senn, að mati lektors í reikningsskilum.

Endurskoðendur hafa sloppið furðu vel þrátt fyrir að hafa brugðist við gerð ársreikninga banka og fjármálaframtækja fyrir hrun. Þetta er mat Bjarna Frímans Karlssonar, lektors í reikningsskilum við viðskiptafræðideild Háskóla Íslands.

Bjarni hélt erindi í síðustu viku í fyrirlestraröð Háskólans um lærdóma af skýrslu rannsóknarnefndar Alþingis. Hann benti á að endurskoðendur hefðu ofmetið eignir bankanna stórkostlega fyrir hrúnið 2008 og ekki fært eignir þeirra niður að neinu ráði þrátt fyrir sterkar vísbendingar um lausafjár-vandræði. Þá hafi eigið fé bankanna verið stórkostlega ofmetið. Endurskoðendur hafi átt að gera sér grein fyrir því að bankarnir hafi lánað fyrir kaupum á eigin bréfum og með réttu átt að draga lánveitingarnar frá eigin fé. „Bókhaldsmeðferð var á mjög gráu svæði,“ sagði Bjarni en vildi þó ekki taka afstöðu til þess hvort endurskoðendur hafi brotið lög. Hann taldi þó fullvíst að óhæðid, fjöregg endurskoðenda, hafi beðið hnekkji. Þótt margt orki tvímælis í alþjóðlegum reikningsskilastöðlum geti Íslendingar ekkert við því gert. Þeir eigi ekki sæti í staðlaráðinu en geti reynt að láta rödd sína heyrast.

Bjarni taldi ekki við menntun endurskoðenda að sakast enda ekkert í náminu sem hvetji til bókhaldsbrellna. „Þvert á móti er

DEILT UM ENDURSKOÐUN Ekki er horft upp til bókhaldsbrellna í námi í reikningsskilum, að sögn Bjarna Frímans Karlssonar, lektors við viðskiptafræðideild HÍ. MARKAÐURINN/STEFÁN

alltaf þúðri eytt í síðfræði og tekin dæmi af fyrirtækjum þar sem átt hafi verið við bókhaldið. Aldrei er talað um það með aðdáun. En það má eflaust gera betur. Ég er ekki frá því að efla þurfi síðfræðipáttinn í náminu,“ sagði Bjarni og benti á að samkvæmt skýrslu rannsóknarnefndar komi fram að tvö endurskoðendafyrirtæki hafi séð um endurskoðun þeirra sex fjármálaframtækja sem rannsókuð voru. Því styðji hann hugmyndir þess efnis að sami endurskoðandi skoði ekki reikninga fyrirtækja nema í þrjú ár í senn. „Mér finnst það mjög skynsamlegt. Þegar menn hafa í sjö ár endurskoðað sama fyrirtæki geta þeir orðið húsblindir. Menn hætta að sjá hlutina.“

VILHJÁLMMUR Á sama tíma og kirkjan hefur reynt að halda Íslendingum við efnið í síðferðismálum hefur hún átt undir högg að sækja. Það skýtur skökku við þegar mikilvægt er að halda dyggðir í heiðri, að sögn framkvæmdastjóra SA. MARKAÐURINN/GVA

Mikilvægt að setja dyggðir á stall

„Bankahrúnið er dæmi um það hvað þeir lestir sem fylgt hafa mannkyninu alla tíð geta leitt okkur í ef við leyfum þeim að ná tökum á okkur,“ segir Vilhjálmur Egilsson, framkvæmdastjóri Samtaka atvinnulífsins, um þann lærdóm sem viðskiptalífið getur dregið af rannsóknarskýrslunni. Hann segir græðgi, óhóf og hroka hafa verið ofarlega á blaði í viðskiptalífinu fyrir hrun.

Vilhjálmur segir nauðsynlegt að halda í heiðri þær dyggðir sem mannkynið hafi á stundum iðkað, sérstaklega heiðarleika, hófsemi og heilbrigðan metnað. Hann telur ekki að breyta þurfi skólakerfinu til að koma í veg fyrir að viðskiptalífið fari aftur í sömu hjólförin. „Þetta snýst frekar um stöðu síðferðisboðskapar í samfélaginu,“ segir hann og bendir á að það skjóti skökku við að á sama tíma og kirkjan hafi reynt að halda Íslendingum við efnið í síðferðismálum hafi hún átt undir högg að sækja síðustu ár.

Tengja verður hagfræði á ný við veruleikann

Byggja verður brýr á milli þess síðferðilega og hagræna. Auðlegð er meira en peningar, að sögn lektors við Háskóla Íslands.

Viðskiptalíf og hagvísindi hafa fjarlægst rætur sínar og hafa síðustu ár verið í takmörkuðum tengslum við þann félagslega, sálræna og andlega veruleika sem forsendur þeirra og líkanagerð þarf að byggjast á, að sögn dr. Hauks Inga Jónassonar, sálgreinis og lektors í leiðtoga- og stjórnunarfræðum við verkfræði- og náttúrufræðisvið Háskóla Íslands.

Haukur bendir á að upphaflega hafi hagfræðin verið nátegg síðfræði og helstu spurningar fræðanna tengst síðfræðilegum spurningum um frelsi og réttindi fólks. Það hefur farið minna fyrir þessu á undanförunum áratugum. „Oftrú meðal annars á reikni getu hefur að vissu leyti slitið menn lausa frá veruleikanum og þeim félagslegu, sálrænu og andlegu viðfangsefnum sem skipta fólki og samfélag mestu máli. Það eru takmörk fyrir því að hve miklu leyti hægt er að fella þann heim inn í útreikninga og það er grunnhyggja heimsmynd sem smættar allt mannlegt líf niður í árangur og verksækni,“ segir hann. Haukur bætir við að nýttjahyggja ein dugi ekki til að

HAUKUR INGI Reikningsgetuhroki sleit fólki í viðskiptalífinu úr tengslum við veruleikann. MARKAÐURINN/STEFÁN

útskýra þarfir nútímamannsins og að gagnlegt sé að endursmíða brýrnar á milli þess síðræna og þess hagræna. „Lykilmenn í viðskiptalífi og stjórnáttum gleymdu að hugsa um dyggðina, skylduna og um réttindi annarra,“ segir hann. Haukur heldur því fram að það hafi verið tilhneiging til að réttlætla slæma ákvarðanatöku með nytsemdarrökum á kostnað virðingar fyrir raunverulegu innsæi, mikilvægi tilfinninga og þroskuðum samskiptum í viðskiptum. Hann rifjar

upp ummæli forstjóra sem situr undir alvarlegum átmælum í rannsóknarskýrslu Alþingis, sem sagðist aftengjast öllum tilfinningum þegar hann tæki ákvarðanir. „En er ekki innsæi í viðskiptum grundvallað meðal annars á tilfinningum. Þessi oftrú á tiltekna gerð greindar bendir á rof við einn mikilvægasta þátt í allri ákvarðanatöku – tilfinninguna.“

Fyrir háskólamenn er margt að læra af skýrslu rannsóknarnefndar Alþingis, að mati Hauks. Í fyrsta lagi þurfi að endurbæta menntun í verk- og hagvísindum og skyldum greinum. Þetta sé þó ekki séríslenskt vandamál. MIT-háskólinn í Bandaríkjunum hafi til dæmis verið að endurskoða námsskrá sína. Þar á bæ sé verið að skoða hvernig hægt er að auka næmi nemenda fyrir síðferðilegri skyldu sinni sem sérfræðinga. Sams konar rýni á sér stað hjá Háskóla Íslands. „Sérfræðibekking og fagmennska fela í sér að við beitem sérfræði okkar í þágu þess að byggja upp gott samfélag. Sérfræðibekking er því ekki einkamál eða einkaeign þess

sem hefur hana heldur eitthvað sem samfélagið gefur þér kost á að afla þér og við greiðum til baka með því að vera faglega treystandi,“ segir Haukur.

Margvísleg önnur gæði skipta máli en veraldleg, að mati Hauks. Hann vitnar í Ágústínus kirkjuföður, sem sagði að auðlegð sem aðeins felst í því að eignast veraldleg gæði skapi tilfinningu fyrir óseðjandi fátækt. Og að þessa fátækt hafi hag- og markaðsfræðin gert að forsendu sinni. „Það eru góð tengsl við sitt innra líf, aðra og tilfinning fyrir því að gera gagn sem skapar tilfinninguna fyrir raunverulegum verðmætum. Stjórnendur og stjórnáttamenn skyldu því ekki aðeins horfa út á við heldur þurfa þeir líka að horfa inn á við og gaumgæfa hvað þeim gangi til. Margir þroskaðir athafnamenn skilja þetta vel. En sá sem er glámskyggn á sjálfan sig hvað þetta varðar er líklegur til að verða mistækur í atvinnalífinu þó að honum gangi gott eitt til og þó að hann vinni samkvæmt þeim hag- og verkvísindalegu trúarkreddum sem honum hafa verið innrættar,“ segir Haukur.

Margrét S. Valgarðsdóttir
nemi í fatakönnun

Ómar Stefánsson
kokkur

Jónína Hrólfsdóttir
framleiðslustjóri

Oddi fyrir þig, þegar hentar, eins og þér hentar.

Prentun frá A til Ö.

500 bæklingar með nýju sniði.

100 ferskir matseðlar sem ilma af framandi réttum.

40.000 öskjur utan um verðmætar afurðir fyrir markaði erlendis.

ÚR FORTÍÐINNI

LJÓSMYNDASAFN REYKJAVÍKUR/JÓN BIRGIR PÉTURSSON

Sólkonungar að vetri

Íslenskir sóldýrkendur eiga þessum mönnum mikið að þakka, þeim Guðna Þórðarsyni í Sunnu og Ingólfi Guðbrandssyni í Útsýn, frumkvöðlum í sólarlandaferðum hér á landi. Það var kalsalegt um að litast þegar þessi mynd var tekin af „kóngunum í ferðaskrif-

stofubransanum“ á Austurvelli veturinn 1969 – og kannski ekki nema von að þeir félagarnir leit-uðu út í sólina. Utanlandsferðir voru ekki algengar í þá daga en nú er öldin önnur. Rúmlega 400 þúsund Íslendingar fara nú um Leifsstöð á ári hverju.

FYRIRTÆKIÐ

Snjöll nýting innlends hráefnis í áliðnaði

Nýsköpunarmiðstöð Íslands hefur sýnt fram á að það er bæði tæknilega mögulegt og fjárhagslega hagkvæmt að nýta kísilryk sem fellur til við framleiðslu járnblendiverksmiðjunnar á Grundartanga til að framleiða háhitaeinangrun. Notagildið er mikið og er einangrunin til dæmis nýtt í kerfóðringar og hafa íslensk álver sýnt vinnunni áhuga.

Stofnað hefur verið sprotafyrirtækið Háhiti um framleiðslu þessarar háhitaeinangrunar og stefnt er að því að setja upp verksmiðju á Akranesi innan skamms. Slík verksmiðja gæti skapað tíu til tólf störf í upphafi.

Guðbjörg Óskarsdóttir, verkefnisstjóri hjá Nýsköpunarmiðstöð, segir að hugmyndin hafi vaknað haustið 2008, eða í miðju hrúninu. Þá hafi verið í anda tímans að dusta rykið af gömlum hugmyndum. Ein slík var að nýta þetta innlenda hráefni sem fellur

FRÁ GRUNDARTANGA Kísilryk (SiO₂) er selt sem íblöndunarefni í sement. Framleiðsla er yfir 20 þúsund tonn á ári. Lengi var það urðað í malarnámum.

FRÉTTABLAÐIÐ/VILHELM

til í töluverðu magni við framleiðslu járnblendis hjá Elkem á Grundartanga.

Guðbjörg útskýrir að einangrunin sem um ræðir sé ekki aðeins mjög hitaþolin heldur sé hún sterkari en sú sem til þessa hefur verið nýtt í álverum hér. „Margvísleg notkun kemur til greina og sérstaklega í samhengi við nálægð framleiðslunnar við háhitanothun bæði í iðnaði og orkuframleiðslu hérlendis. Tækifærin eru fjölmörg,“ segir Guðbjörg.

- shá

FRÁBÆRT

fyrir sumarbústaðinn

Sparið ca 70% af rafhitunarkostnaði með varmadælu

Kortalán
valitor
5 ára ábyrgð
á kælipressu

Panasonic fyrir 70m²

Verð frá 228.000,- kr. m/vsk

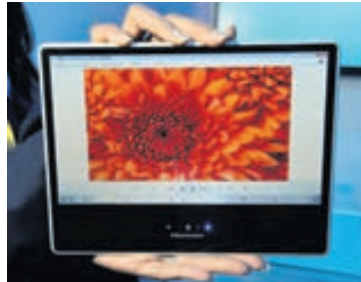
Panasonic fyrir 115m²

Verð frá 327.000,- kr. m/vsk

varmadaela.is • S: 823-9448

Tölvuframleiðendur komnir í gírinn

Þrátt fyrir miklar fréttir af iPad-spjaldtölvunni er hún langt í frá sú eina í heimi. Microsoft kynnti frumgerð fyrstu tölvunnar árið 2001 og hafa þær verið til í ýmsu formi um nokkurra ára skeið þótt lítið hafi farið fyrir vinsældum þeirra. Öðru máli gegnir nú enda búast tæknispekulantar úti í hinum stóra heimi við að iPad-spjaldtölvunni muni valda byltingu í tölvunotkun. Hér eru nokkrar tölvur sem sumir telja geta veitt Apple harða samkeppni á nokkuð heitum markaði:

HANVON TOUCHPAD

Kínverska tæknifyrirtækið Hanvon, sem er umsvifamikið á lestölvumarkaðinum, setti nýverið á markað spjaldtölvu undir nafninu Hanvon B10 Touchpad. Tölvun er með rúman 25 cm (horn í horn) stóran snertiskjá og vegur tæpt kíló. Tölvun keyrir á stýrikerfinu

Windows 7, er með 250 GB harðan disk, Wi-Fi, SD-minniskortarauf, sjónvarpstengi og 1,3 MP vefmyndavél.

HEWLETT-PACKARD SLATE

Bandaríski tæknirísinn HP gaf það út fyrir nokkru að hann hygðist gera sig stóran á spjaldtölvumarkaðinum. Tölvun er væntanleg á markað í haust. Gert er ráð fyrir að hún keyri Windows 7 og eru tækniskrábentar erlendra tímarita á því að hún geti veitt iPadinum harða samkeppni. Þeir telja þó ólíklegt að hún muni keppa við iPad-tölvuna þar sem Apple-fólk kaupir almennt ekki vörur annarra. Þegar hefur verið gefið út að Slate-spjaldtölvunni muni styðja við Flash-tækni, með minniskortarauf, USB-tengi og VGA-myndavél að framan og 3 MP-myndavél að aftan. Skjárinn er ívið minni en í öðrum spjaldtölvum, eða rétt rúmir 20 cm horn í horn. Reiknað er með því að rafhlaðan dugi í fimm klukkustundir.

ICD GEMINI

Gemini-tölvun frá bandaríska tæknifyrirtækinu ICD hefur fengið nokkra athygli í netmiðlum upp á síðkastið. Búist er við að hún komi á markað í ágúst og segja þeir sem hafa fengið forskot á sæluna að tölvun geti velgt Apple undir uggum. Hún keyrir á Android-stýrikerfinu frá Google, styður við Flash-tækni og þykir skila sínu jafnt í vídeóglápi sem netræpi. Framan á tölvunni verður 2,0 MP myndavél en 5,0 MP að aftan. Skjárinn er um 28 cm horn í horn.

NÝTT OG VÆNTANLEGT

Spjald- og töflutölvur sem komnar eru á markað: Töflutölvurnar eru sumar hverjar með snertiskjá en áfast lykklaborð og geta því nýst betur en tölva með innbyggðu og óþægilegu lykklaborði: Asus Eee Pad, Lenovo IdeaPad S10-3t, Fusion Garage JooJoo, Archos 9 PTablet, Camangi WebStation.

Nokkrar væntanlegar: Dell Mini 5, Microsoft Courier, Notion Ink Adam, ExoPC Slate, Axiotron Modbook Pro, MSI Tegra 2 Tablet, Freescale Smartbook Tablet. Þá hefur netrísinn Google greint frá því að tölva frá fyrirtækinu sé væntanleg á markað.

- jab

YFIR HEIÐINA MEÐ ÓLA KRISTJÁNI

Fyrir fólk sem ann akstri

Óli Kristján Ármannsson blaðamaður tekur til kostanna notaða bíla og metur hvort þeir fái staðið undir því að kallast forstjórabílar.

Hér mætti segja að kominn væri forstjórabíll handa forstjóranum sem hefur gaman af því að keyra. Bíllinn hefur allt til að bera sem þrýða þarf ökutæki sem hvaða forstjóri sem er gæti verið stoltur af því að ferðast um á. Að auki er rífandi kraftur í bílnum og hann ótrúlega lipur miðað við hvað hann er stór og þungur. Stærð og þyngd gerir svo náttúrulega líka að verkum að hann er stöðugur eins og klettur, jafnvel þó svo ekið sé á miklum hraða.

Ljóst má vera að Volvo-inn (sem fullu nafni heitir Volvo S80 SE Turbo og er af árgærd 2006) er mikið tryllitæki og krafturinn yfirdrifinn, 200 hestafla vél, 2,5 lítrar að stærð. Bíll sem þessi nýtur sín vel á hraðbrautum meginlands Evrópu og mætti segja að hann sé í kjörumhverfi sínu upp úr 120 kílómetra hraða. En það myndi undirritaður náttúrulega ekki geta vitnað um, enda 90 kílómetra hámarks hraði á Hellisheiðinni.

Pungur bíll með stóra bensínvél er vitanlega ávísun á töluverða eldsneytisnotkun, en þar ræður líka aksturslagið nokkru. Þótt bíllinn sé sjálfstærður er líka hægt að smella „gírstönginni“ til hægri og skipta sjálfur um gír með því að hnika henni ýmist fram eða aftur. „Geartronic“ skipting Volvo gerir því að verkum að hægt er að mótorbremsa, eða, eins og undirritaður prófaði, að láta bíllinn renna niður Kambana í sjötta og fimmta gír og horfa á bensíneyðsluna detta um stund niður í núll lítra á hundruði.

Í prufuakstrinum var bensín-eyðslan 10,8 lítrar á hundruði í

VOLVO S80 SE TURBO Kraftmikill kaggi sem eftir er tekið. Í það minnsta er prufuökumaður bílsins ekki frá því að augu „unglingspilta á öllum aldri“ hafi stundum fylgt honum eftir þar sem hann átti leið um.

FRÉTTABLAÐIÐ/VILHELM

HELSTU STAÐREYNDIR

Vovo S80 SE Turbo, árgærd 2006	
Ásett verð:	4.590.000 krónur
Ekin:	33.160 km
Lengd:	485,1 cm
Breidd:	189,3 cm
Litur:	Svartur
Sætafjöldi:	5
Þyngd:	1.553 kg
Burðargeta:	607 kg
Slagrými:	2.521 cm ³
Afl:	147,0 kW
Eldsneyti:	Bensín

blönduðum akstri, en líklegt má telja að bíllinn eyði á milli 14 og 15 lítrum á hundruði innanbæjar, allt eftir því hvað ökumaðurinn er þungur á inngjöfni.

Aksturstölva bílsins er líka næm á aksturslag ökumannsins og lagar bíllinn sig fljótt og vel að honum. Þeir sem eru mjúkir á inngjöfni fá virðulega upptöku í stórum bíl, en aðeins ákveðnari meðhöndlun kallar fljótt fram villidýrið sem undir húddinu býr.

Stjórntæki ökumanns eru þægileg og má þar sem dæmi nefna

skriðstillinguna (e. cruise control) sem er í stýrishjólinu. Hún er einkar meðfærileg. Þá er hægt að stilla hraða bílsins nákvæmlega með hnöppunum, hægja á og gefa í, svona ef einhver skyldi kjósa að aka á nákvæmlega 96 kílómetra hraða.

Bíllinn er rúmgóður og innréttingin smekkleig. Ljóst leður í sætum og viðarinnréttung. Rafmagn í sætum, hljómkerfið stórgott, 17 tommu álfelgur og hvaðeina. Þá spillir ekki fyrir hvernig speglarnir leggjast upp að hliðum bílsins þegar honum er læst, hvernig bíllinn „man“ hvernig síðasti ökumaður vill hafa sæti og spegla stillta, fyrirstöðuskynjari í afturstuðara, og margvíslegur annar búnaður ökumanni til hægindaauka.

Bíllinn er náttúrulega ekki alveg nýr en er fyrir mestanpart eins og nýr. Hann getur verið hvort heldur sem er virðulegur eða villtur og hann sker sig úr á götu fyrir glæsileika sakir. Það er mat undirritaðs að hvaða forstjóri sem er gæti verið stoltur af því að aka á þessum bíl og blundi í honum lítill akstursþróttamaður þá kemur hann til með að hafa gaman af því líka.

KÓPAVOGS DAGAR

MENNINGARHÁTÍÐ FYRIR ALLA FJÖLSKYLDUNA

Litla flugan

TÓNLEIKAR TIL HEIÐURS SIGFÚSI HALLDÓRSSYNI

Perlur Sigfúsar Halldórssonar fluttar af Stefáni Hilmarssyni, Heru Björk Þórhallsdóttur og Agli Ólafssyni. Hver kannast ekki við Fúsalögin Tondeleyo, Litla flugan, Dagný, Lítill fugl eða Íslenskt ástarljóð? Hljómsveitarstjórn: Björn Thoroddsen.

Tryggðu þér miða á salurinn.is

KYNNTU ÞÉR MÁLIÐ Á
WWW.KOPAVOGSDAGAR.IS

BANKA HÓLFID

Bessastaðastigið

Þórólfur Matthíasson, prófessor í hagfræði við Háskóla Íslands, rifjaði upp drauma manna að stofna hér alþjóðlega fjármála-miðstöð þegar efnahagslífið virtist í blóma fyrir hrun á hádegisfundum um skýrslu rannsóknarnefndar Alþingis um bankahrunið. „Hugmyndin var sumpart að gera Ísland að ríkasta landi í heimi, líkt og var titill á bók. Eða þá kannski það ríkastasta í heimi, ef við höldum okkur við Bessastaðastigið,“ sagði hann um það sem gæti verið nýjasta og langefsta stig lýsingarorða í íslensku. Uppskar Þórólfur mikinn hlátur frá gestum úti í sal.

Sofið hjá SA

Samtök atvinnulífsins (SA) héldu sinn reglulega ársfund á dögunum. Fundir SA hafa í gegnum tíðina verið sem hressandi andblær í hversdagsamstrinu og vakið marga af værum blundi. Á fundinum um daginn var setið í nær hverjum stól og bjuggust gestir eðlilega við miklu. Heldur bráði fljótt af fólki enda virtist sem efnahagshrunið hafi bitnað heldur illa á samtökunum. Í stað kröftugra og innblásinna yfirlýsinga fetuðu frummælendur þrönga stigu miðju og hlutleysis. Í heldur þurri tölu Jóhönnu Sigurðardóttur forsætisráðherra á verkum ríkisstjórnarinnar gáfu augnlok nokkurra gesta endanlega eftir. Þegar síðustu ræðumenn stigu í pontu voru margir farnir og misstu þeir því af bestu bitunum – að sagt er.

Misnotkun

Athafnamaðurinn Guðmundur Franklín Jónsson fór mikinn í grein í Fréttablaðinu á mánudag og sakaði lífeyrissjóðina um að hafa stundað skipulega markaðsmisnotkun og keyrt upp hlutabréfaverð Óssurar um sextíu prósent frá bankahruni. Þá gagnrýndi hann sjóðina fyrir að fjárfesta enn í Óssuri þrátt fyrir að fyrirtækið sé með neikvæða eiginjárstöðu að frádregnum óefnislegum eignum. Lífeyrissjóðir eru ágæt fórnarlömb um þessar mundir. Þeir sem til þekkja gagnrýna þvert á móti lífeyrissjóðina fyrir að hafa ekki bætt við hlutafjareign sína í félaginu þrátt fyrir gjafverð á hlutabréfum Óssurar í dýfu á mörkuðum og þeir því misst af góðu tækifæri þegar verðið tók flugið eftir skráningu hlutabréfa stoðtækjafyrirtækisins á hlutabréfamarkað í Danmörku en þar sugu erlendir lífeyrissjóðir þau upp með þeim afleiðingum að gefa varð út fleiri hlutabréf til að anna eftirspurn.

75,1 prósent Íslendinga á vinnualdri, 16 til 74 ára, hefur atvinnu um þessar mundir.

18.700 milljarðar króna er upphæðin sem Alþjóðgjaldeyrissjóðurinn hefur samþykkt að lána Grikkjum á næstu þremur árum.

430 milljarðar er áætlaður kostnaður Evrópusambandsins af eldgosinu í Eyjafjallajökli.

25% lækkun prentkostnaðar
Enginn stofnkostnaður
Aukið öryggi

Lækkaðu prentkostnaðinn

Rent A Prent - Umhverfisvæn lausn frá Skyggni

Rent A Prent er umhverfisvæn og hagkvæm prentlausn sem dregur úr pappírnotkun, lækkar rekstrarkostnað og eykur öryggi.

Skyggni útvegar prentara, rekstrarvörur og sér um innleiðingu og viðhald. Því er hvorki fjárhagsleg skuldbinding á vélbúnaði né rekstrarvöru heldur greiðir þú aðeins fyrir hvert prentað eintak.

Með aðgangsstýrðum prenturum er komið í veg fyrir að gögn liggi á glámbekk um leið og dregið er úr óþarfa pappírnotkun.

Hafðu samband við söluráðgjafa Skyggnis til að fá frekari upplýsingar um Rent A Prent. Síminn er 516 1000 og netfangið: sala@skyggni.is

Upplýsingatækni og samskiptalausnir

Skyggni höfuðstöðvar, Borgartúni 37, sími 516 1000 | Akureyri, Skipagötu 18, sími 516 1370 | Neskaupstað, Nesgötu 4, sími 516 1380 | Egilsstöðum, Miðási 1, sími 516 1380

EINSTAKT TÆKIFÆRI!

Vegna breytinga á HTH-sýningarsal okkar í Lág múla 8 bjóðum við nú fjórar eldhúsinnréttingar með ótrúlegum afslætti:

Upphaflegt verð: Kr. 1.400.000,-
með borðplötum, stálvaski og blöndunartækjum
TILBOÐSVERÐ: Kr. 495.000,-

GLÆSILEGAR
INNRETTINGAR

Fyrstur kemur – fyrstur fær!

Upphaflegt verð: Kr. 2.300.000,-
án borðplötu
TILBOÐSVERÐ: Kr. 790.000,-

ALLAR NÁNARI UPPLÝSINGAR
VEITA SÖLUMENN OKKAR

ORMSSON

LÁGMÚLA 8 · SÍMAR:
530-2819 og 530-2821